Donderdag 6 April 1944

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

61ste Jaargang No. 4176

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

D-DAG BEPAALD.

Vlammend Ploesti waarschuwt Oost-Europa.

200.000 Nazies bij Odessa ingesloten.

Slagschip „Tirpitz" buiten gevecht gesteld.

DATUM VAN INVASIE BEPAALD.

D-Dag is bepaald. De tijdtafel voor de Geallieerde invasie van West-Europa is uitgewerkt tot in de kleinste biezonderheden. Slechts enkele hooggeplaatste officieren kennen echter de datum en slechts weinigen zullen hem van tevoren weten. Doch de hoogste Bevelhebbers zijn in besprekingen met de officieren en manschappen openhartig geweest in sommige opzichten en gingen zelfs zover dat zij de troepen vertelden welke taak voor hen is bestemd. Onder de Noordamerikaanse troepen, die zullen deelnemen aan de openingsaanval op Hitlers Vesting in een toenemende spanning merkbaar. (Met het Noordamerikaanse leger ergens in Groot Brittannië, (AP) 6.4).

DESORGANISATIE VAN DE WEHRMACHT.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

De venijnige aanvallen van de Maarschalken Konev en Zjukov in Maart en de eerste dagen van April hebben het verbindingssysteem van de Wehrmacht volkomen ontwricht en grote legers van elkaar gescheiden, volgens berichten van het front.

De krachtige en snelle aanvallen van het Rode leger hebben een der grootste verwarringen [illegible] moderne oorlog bekend zijn in een groot leger, veroorzaakt. Gedeelten van bataljons, regimenten en zelfs compagnieën van Duitsers zijn van elkaar gescheiden. De volle omvang van deze complete desorganisatie is eerst thans bekend geworden.

De instorting van het Duitse front in Rusland begon met de zware regens en het aanbreken van het lenteweer in Februari. Met verwachting van een bijtende koude en een harde grond zonden de Duitse commandanten grote groepen van zware Tijgertanks en kanonnen met eigen drijfkracht, welke speciaal uitgerust zijn voor koude weersomstandigheden, de strijd in. Tegelijk begon het Rode leger zijn offensief op te voeren en veroverde het ene linie na de andere waarbij grote sectoren gepasseerd werden en de vijand omzeild werd waardoor de Duitse verbindingen verstoord werden. In opdracht van Hitler, gelijk thans onthuld werd, gaven de Duitse generaals order om stand te houden. Hitler was ervan overtuigd, dat de situatie slechts tijdelijk verkeerd liep en zou kunnen worden hersteld.

Doch naargelang de terreincondities slechter werden namen de aanvallen van het Rode leger in kracht toe. Zelfs toen scheen Hitler niet te beseffen, dat hij het front niet langer kon houden. Van de gevangenen konden geen tekenen worden waargenomen of er een conflict bestaat tussen Hitler en het Hoofdcommando, gelijk eerder gemeld. Talrijke gevangen genomen officieren zeiden, dat hun commandanten het volkomen dwaas vonden om te trachten sommige sectoren nog te behouden, doch telkenmale als zij terugtrekkingen voorstelden kwamen orders van Berlijn om stand te houden. Bij het verder doordringen in de Oekraïne troffen de Russen meer Roemeense troepen aan en er waren tekenen, dat toen het front begon in te storten Hitler talrijke Roemenen zond om de linies te ondersteunen. Hitler wilde in het bizonder de spoorlijn van Odessa houden en toen de Russen in de richting daarvan begonnen te stormen liet hij overijld talrijke tanks en grote aantallen mobiele kanonnen aanrukken om de lijn te behouden. De Duitsers vestigden een krachtig front langs de sectoren van de spoorlijn, waar Hitler dacht dat de Russen zeker de krachtigste aanval zouden doen, doch hij werd wederom verschalkt doordat het Rode leger in staat bleek in een gebied hard toe te slaan en snel zijn kracht naar een andere sector over te schakelen.

Stalins tactiek van uitputting is nog het grootste probleem over het Duitse Hoofdcommando. Op eigen grond vechtende was Stalin in staat de offensieven in steeds sneller regelmaat te ondernemen. In het Noorden waar de terreincondities beter pasten bij de Duitse voorbereidingen, wisten de nazies de vloed een weinig te stremmen, maar slechts nadat zij hun greep op Leningrad verloren. Stalins grote aanval ten Westen van Kiev verdreef Hitler en kostte hem waarschijnlijk het Donbekken. Men gelooft dat in die dagen de Duitsers goede verbindingen hadden tussen Noord en Zuid en duizenden manschappen ophoopten in de Westelijke Oekraïne omdat men geloofde, dat het Rode leger met al zijn kracht ten Westen van Kiev zou toeslaan. Terwijl de Duitsers een krachtige verdediging opwierpen op de koude steppen zetten Ivan Konev en Rodion Malinovsky hun 2e en 3e Oekraïnelegers in beweging ten Zuid-Westen daarvan en rolden zij rechts door de Oekraïne Roemenië binnen. Van de berichten, die uit alle sectoren binnenkomen waar Roemenen vechten wordt gezegd, dat velen deserteren en zij zich op erbarmelijke wijze van hun taak kwijten. (Moskou, (AP) 5.4).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 5 April gingen onze troepen voort met gevechten ter opruiming van de vijandelijke groepering, welke omsingeld is in het gebied van Skala en veroverden zij verschillende plaatsen. In de richting van Kisjinev vervolgden onze troepen hun offensieve gevechten waarbij zij het districtscentrum van de Moldavische Republiek Tutslenny en meer dan 30 andere plaatsen veroverden.

De troepen van het 3e Oekraïne-front vervolgden hun offensief met een krachtige aanval door formaties van voetvolk, de ruiterij en de gemechaniseerde strijdkrachten en veroverden de stad en het grote spoorwegknooppunt Razdelnaya, belangrijk sterktepunt in de Duitse verdediging op de toegangswegen naar Odessa, zodat de hoofdweg voor een terugtocht van de vijandelijke groepering bij Odessa naar Roemenië is afgesneden.

Ook veroverden zij meer dan honderd andere plaatsen. Hiertoe behoorden de districtscentra van het Odessa-gebied Yanovka en Antono Kodintselo.

In andere sectoren van het front werden gevechten van plaatselijk belang geleverd op sommige punten. Op 4 April ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 48 Duitse tanks. 42 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur." (Moskou, (AP) 5.4).

DE „TIRPITZ" ERNSTIG BESCHADIGD.

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat het Duitse slagschip „Tirpitz" over zijn volle lengte getroffen werd door bommen en in lichterlaaie achtergelaten werd door de vliegtuigen der Koninklijke Britse Marine bij een gedurfde aanval, welke slechts 4 vliegtuigen kostte. De vliegtuigen, die van de vliegdekschepen opstegen, vielen in twee golven aan bij de dageraad van 3 April en troffen telkenmale doel met zware en middelzware bommen. De eerste bommenregen trof het slagschip toen het blijkbaar aanstalten maakte om zich van de ankerplaats te verwijderen en trof de brug, midscheeps en de voorsteven. De tweede golf raakte het slagschip opnieuw door een rookgordijn. Ontploffingen werden veroorzaakt bij de hoofdmacht en op de voorplecht. Duikende Barracuda vliegtuigen vlogen door het afweervuur van het slagschip en de kustbatterijen en toen de aanval eindigde waren de kanonnen van de „Tirpitz" tot zwijgen gebracht, zeide de Admiraliteit. (Londen, (AP) 5.4).

DE BOMMEN OP DUITSLAND.

Britse bommenwerpers hebben meer dan 48.000 ton bommen op Duitsland geworpen gedurende de eerste drie maanden van 1944 vergeleken bij de 2400 ton, welke door de Duitsers in dezelfde periode op Groot Britannië werd geworpen. Dit werd door den Minister van Luchtvaart Sir Archibald Sinclair in het Lagerhuis medegedeeld. In antwoord op een vraag verklaarde Sinclair, dat het percentage bommenwerpers of the Royal Airforce in Maart boven Duitsland en bezet gebied verloren heeft het geringste is van de laatste 12 maanden en slechts minder is geweest in één maand gedurende de laatste twee jaren. Londen, (AP) 5.4).

SUCCESRIJKE BOMBARDEMENTEN IN CHINA.

Het Centrale Chinese nieuwsagentschap zeide, dat volgens een Chinesen ooggetuige ongeveer 1500 Japanse soldaten gedood werden bij een Noordamerikaanse luchtaanval op 15 Februari op een trein nabij Nanking. Ook werd gezegd, dat hevige verliezen werden veroorzaakt onder 3000 Japanners aan boord van twee schepen, die op 4 Maart nabij Wuhu door Noordamerikaanse vliegtuigen werden aangevallen. (Tsjungking, (AP) 5.4).

HELLEENSE REGERING AFGETREDEN.

Het gehele cabinet van Emmanuel Tsouderos heeft zijn ontslag aangeboden aan den Koning der Hellenen. Het aftreden van het cabinet van Tsouderos werd gemeld in het blad „La Bourse Egyptienne" Tot nu toe werd geen officiëel communiqué uitgegeven. Volgens het blad zouden Tsouderos en de overige ministers de werkzaamheden voortzetten tot de vorst „zijn wensen bekend maakt." (Cairo, (AP) 5.4).

Carlo Liten (4e van rechts, naast den abt) in het toneelstuk „Het Klooster" van Emile Verhaeren, dat Carlo Liten met zijn troep meer dan vijf honderd maal opvoerde.

Herinneringen aan Emile Verhaeren.

door

CARLO LITEN.

Emile Verhaeren werd in 1855 geboren te St. Amand bij Antwerpen. Hij is een van de grootste dichters van de moderne tijd geweest. Bij al de beproevingen, die België reeds ondervonden had, werd het in 1916 nog in een diepe rouw gedompeld, die ook een rouw was voor de Franse letterkunde, want Emile Verhaeren stierf op Maandagavond, 27 November 1916 te Rouaan een biezonder tragische dood.

Op het ogenblik, dat hij in de trein stapte, die hem naar Parijs moest brengen, raakte hij onder de wielen van een wagon, juist toen de trein zich in beweging zette. Zijn ontzettend verminkt lichaam werd van onder de trein weggehaald, zijn laatste woorden waren voor zijn vrouw en zijn vaderland.

Verhaeren, zoals zijn beminde vrouw hem noemde, was de moedigste, zorgzaamste en eerbiedwaardigste aller echtgenoten. Hij vereerde zijn beminde Martha die haar leven aan hem had toegewijd. Zij had alles opgeofferd, alles verlaten, om zich uitsluitend aan hem te wijden en hem in zijn werk bij te staan. Zij was een begaafde schilderes en had vóór haar huwelijk vele successen geboekt op tentoonstellingen. Op Verhaerens verzoek beoefende zij haar kunst niet meer. Omdat ik het genoegen gesmaakt heb één van zijn vertrouwelijke vrienden te zijn, heb ik kunnen ondervinden, dat Verhaeren de meest getrouwe, edele en standvastige vriend was; allen hadden wij eerbied voor hem.

Hij was steeds vriendelijk en innemend voor de jonge schrijvers en ontving ze met grote welwillendheid, luisterde naar ze, moedigde ze aan en gaf hun goede raad. Wanneer ze hem verlieten, waren ze bezield met nieuwe moed om hun taak voort te zetten.

Als Verhaeren eenmaal zijn woord gegeven had, deed hij ook het onmogelijke om het te houden.

De laatste keer dat ik het geluk had Mevrouw Verhaeren te Brussel te ontmoeten, nam ik afscheid van haar vóór mijn vertrek naar Australië en de eilanden in de Stille Oceaan. Misschien had zij het voorgevoel, dat wij elkander niet meer terug zouden zien; daarom zeide ze op vertrouwelijke toon: „Mijn beste Liten, ik zal je een geheim vertellen. Op de dag van Verhaerens ongeluk, toen hij zich zo haastte om in Rouaan zijn laatste conferenties te gaan houden, maakte hij mij enigszins ongerust. Daarom zei ik hem op brommerige toon: „Verhaeren, loop niet achter de autobus aan, en je moet vooral niet op de trein klimmen of uitstappen als hij in beweging is, zoals je altijd doet."

Hij werd boos en antwoordde koud, dat hij al zestig jaar was en geen klein kind meer en dat mijn raadgevingen overbodig waren. Toen ik het verschrikkelijke nieuws vernam, was het alsof ik verpletterd werd, ik verlamde. En die vreselijke waarschuwing van mij, is mij nooit meer uit het hoofd gegaan."

De arme Mevrouw Verhaeren is nooit meer hersteld van de verpletterende schok. Tot aan haar dood toe bleef zij lam.

Ik overdrijf niet wanneer ik zeg, dat gedurende meer dan een kwart eeuw het Belgisch letterkundig leven zich om Emile Verhaeren heen bewogen heeft, en de invloed van zijn scheppende geest heeft ondervonden. Hij was van de voornaamsten in de letterkundige beweging he „Jonge België", die zoveel gedaan heeft voor de heropbloei van de Belgische letterkunde en voor het nauwer aantrekken van de intellectuele banden tussen Frankrijk en België. Het eerste boek van Verhaeren is een verzenbundel getiteld „Les Flamandes", waarin hij zijn geboortegrond verheerlijkt; het verscheen in 1883.

Terstond nam hij met Camille Lemonier, Edmond Picard, Georges Rodenbach, Georges Eekhoud en wat later Maurice Maeterlinck, een vooraanstaande plaats in de Belgische letterkunde Hij werd de verpersoonlijking van een nieuw België. Zijn kunst is altijd persoonlijk geweest. Misschien is er geen enkele hedendaagse schrijver, die zo'n diep gevoel heeft voor het rhythme, een rhythme, dat hij met zeldzame behendigheid tot het zijne wist te maken.

Emile Verhaeren heeft aan het toneel „Le Cloître" geschonken, zijn meesterwerk, en „Philippe II", „Hélène de Sparte" en „les Aubes". Hij heeft in zijn boek

(Wordt vervolgd op pagina 2).

Het nieuws van vandaag.

De datum van de invasie — door het Geallieerde Hoofdcommando D-Dag genoemd — is bepaald. Dit wordt gemeld door een correspondent, die zich ergens in Engeland bij de Noordamerikaanse strijdkrachten bevindt. De tijdtafel voor de invasie is tot in alle kleine biezonderheden uitgewerkt, maar slechts zeer weinigen weten wanneer het D-Dag is. Sommige commandanten hebben hun troepen reeds verteld welke taak zij zullen hebben en de spanning is merkbaar onder de manschappen, aldus wordt geseind. Maar voordat D-Dag komt zullen wij waarschijnlijk nog een enorm lucht-offensief tegen Duitsland meemaken. De laatste dagen hebben de Geallieerde luchtstrijdkrachten het voornamelijk gemunt op doelen in Frankrijk. Berlijn meldde gisteren ook, dat Geallieerde vliegtuigen boven het Noord-Westen van het Reich vlogen, maar van geen enkele zijde kwam het bericht omtrent een aanval binnen.

In Oost-Europa evenwel, wordt de lucht-activiteit reeds gestadig opgevoerd. Na zich een weg gebaand te hebben door de lucht boven de Balkan, waarbij op zijn minst 40 vijandelijke jagers werden neergeschoten, hebben Geallieerde vliegtuigen uit Italië een aanval gedaan op Ploesti. De rangeerterreinen waren voornamelijk het doel. Loodsen en hele spoortreinen werden in brand gezet en de rook welke hierboven opstijgt van Ploesti, vormt een ernstige waarschuwing voor de Roemenen en geheel OostEuropa van de dingen die nog komen gaan.

De opmars van het Rode leger is ietwat vertraagd, omdat de aanvoerlijnen versterkt moeten worden en ook omdat de afgesneden gedesorganiseerde eenheden van de Wehrmacht moeten worden opgeruimd. Generaal Malinovsky's 3e Oekraïne-leger heeft nu Razdelnaya veroverd, waardoor de voornaamste ontsnappingsweg voor 200.000 nazie-troepen uit Odessa is doorgesneden. De Duitsers kunnen zich nu nog slechts uit Odessa terugtrekken met een overtocht van de brede Dnjestermonding of overzee. Maar het is de vraag of zij hiertoe nog de tijd zullen hebben aangezien de Sovjets zich reeds vlak bij Odessa bevinden.

Ponape en verschillende eilanden in de Marshall-groep, welke nog in vijandelijke handen zijn, werden opnieuw gebombardeerd. Bij het eiland Wake werd ook een klein Japans vrachtschip in de grond geboord. En na een verpletterende aanval op de vliegvelden van Hollandia (Nederlands Nieuw Guinea) waar twee dagen geleden 288 Japanse vliegtuigen vernield werden, hebben de Geallieerde vliegers wederom hun aandacht gewijd aan Wewak.

Wat is de toekomst van Caraïbië?

Ir. Peters over de Westindische Conferentie.

De komende werkloosheid het grote probleem.

Verbetering voedselvoorziening en Hygiënische maatregelen.

Woningbouw, werkloosheid, gezondheidstoestanden en slechte riolering vormen problemen, die niet alleen Curaçao kwellen, maar alle Caraïbische landen. Reeds enkele malen is in ons blad melding gemaakt van Caraïbische en Westindische conferenties, laatstelijk in Barbados en velen zijn verdwaald in het labyrinth van al deze instituten. Dezer dagen is Ir. Leonard Antoon Herbert Peters, landbouwattaché aan de Nederlandse Ambassade te Washington hier aangekomen. Dit is Ir. Peters' tweede bezoek aan ons staatsdeel, daar hij in 1942 ons eiland gedurende ongeveer een week bezocht en besprekingen voerde in verband met de landbouw-situatie. Dat het water-vraagstuk hem nog wel bekend was, bleek uit zijn mededeling, dat hij het Amigoe-verslag over de regenmachine op Santa Martha reeds had gelezen en het plan had deze uitvinding nog voor zijn vertrek (morgenochtend) te gaan bezoeken.

Thans gaf Ir. Peters ons een uiteenzetting over zijn wedervaren in Barbados en over de verschillende Westindische instellingen.

Schematisch is dit als volgt:

1. De Engels-Noordamerikaanse Commissie (Anglo-American Commission) in 1942 opgericht op initiatief van Roosevelt en Churchill, dus feitelijk niet tussen de regeringen van de Verenigde Staten en Groot Britannië.

Deze Engels-Noordamerikaanse Commissie wil de belangen van het Caraïbische gebied behartigen en een samenwerking scheppen tussen de Verenigde Staten en Groot Britannië in dit gebied. De noodtoestanden in West-Indië maakten zulks nodig. Deze Engels-Noordamerikaanse Commissie heeft een permanent kantoor in Washington onder den Noordamerikaan Charles W. Taussig (als onderdeel van het State Department) den Engelsman en Sir Frank A. Stockdale, welke laatste een kantoor in Barbados heeft waar hij feitelijk resideert.

Het Caraïbisch gebied noemt Ir. Peters het gebied dat besloten wordt in de richting Noord-Zuid van de Bahama-eilanden tot Brits-Guyana en Suriname, en in de richting West-Oost van Brits Honduras met alle eilanden ten Oosten daarvan gelegen voor zover zij geen onafhankelijke republieken zijn. De genoemde gebieden als Bahama-eilanden, Brits Guyana, Brits Honduras worden er bij gerekend. De onafhankelijke republieken gelden niet mee, omdat die in de Pan-Americaanse Unie reeds verenigd zijn.

2. De Caraïbische Onderzoekingsraad (Caribbean Research Council) bestemd om sociale en economische vraagstukken in het Caraïbische gebied te onderzoeken, de uitwisseling van gegevens te coördineren teneinde dubbel werk te voorkomen. Ook Nederland werd gevraagd zich hierbij te doen vertegenwoordigen, waartoe Ir. Peters werd aangewezen.

3. Westindische Conferenties, bestemd om op democratische wijze advies uit te brengen over vraagstukken in de koloniën en staatsdelen of territoriën in dit gebied aanhangig. De eerste van deze Westindische conferenties is juist achter de rug (21 — 30 Maart 1944) en daar is besloten, dat de tweede binnen twaalf maanden zal worden gehouden, waaruit de conclusie te trekken is, dat men van plan is elk jaar eenmaal tenminste te vergaderen. Ir. Peters was als vertegenwoordiger voor de Onderzoekingsraad te Barbados, toen ook Nederland en Frankrijk werden uitgenodigd 'waarnemers' naar de Westindische Conferentie te zenden, waarop de Regering Ir. Peters' vroeg ook als zodanig te willen optreden. Frankrijk had zo spoedig niemand bij de hand, wel was er iemand van Canada aanwezig.

Wat werd op de Westindische Conferentie gedaan en besloten?

Op de eerste Westindische conferentie werden verschillende aangelegenheden behandeld en hieronder volgt een opsomming van de agenda-punten, met in korte trekken hetgeen naar Ir. Peters mededeelde aldaar bereikt werd.

1. Verbetering van het peil der voeding door uitbreiding van plaatselijke voedselproductie.

Er was hierover weinig nieuws te zeggen. Er bestaat in Caraïbië een tekort aan zg. beschermend voedsel (vlees, zuivel, groenten e.d.; tegenstelling is verbrandend voedsel, met koolhydraten, als rijst, aardappelen e.d.) tegen een voldoende hoeveelheid verbrandend voedsel. Men wil door coördinatie trachten tot een zo groot mogelijke zelfvoorziening van het Caraïbische gebied te geraken, waardoor de invoer zo klein mogelijk wordt, hetgeen grote toevoer aan Europa na de bevrijding zal mogelijk maken.

2. Verbetering van het voedingspeil door uitbreiding van de plaatselijke visserij.

Dit punt ging gelijk op met het onder 1 behandelde. De Britten hebben hiervoor reeds een speciale onderzoekingsraad op Jamaica. Een punt van veel belang is de aanschaffing van visgerei (netten, haken e.d.).

3. De wederopneming van de mensen, die op een of andere wijze uit de burgermaatschappij gehaald zijn, in de gewone samenleving.

Voor dit punt bestond zeer veel belangstelling, aldus Ir. Peters, mede omdat in verschillende streken, o.a. in Suriname, thans reeds sporen van werkloosheid vallen waar te nemen: het werk op de militaire bases verloopt en de mensen, die hier werk vonden, vinden niet terstond een betrekking in de burgermaatschappij. Dit vraagstuk zal het grootste probleem worden na de oorlog, zeide Ir. Peters. Over het algemeen was men van oordeel, dat gedemobiliseerden tenminste 6 maanden betaald in dienst gehouden moeten worden teneinde rustig gelegenheid te hebben naar iets anders uit te zien. Ook vraagstukken als inwijking en uitwijking binnen het Caraïbische gebied valt binnen dit vraagstuk.

4. Uitvoering van openbare werken, verbetering van landbouw, onderwijs, woningbouw, openbare gezondheid.

Deze werken worden opgezet om een tweeledig doel, ten eerste om de vrijkomende mensen op te vangen, dus om te helpen de werkloosheid tegen te gaan, en ten tweede om de nodige verbetering te brengen in bestaande wantoestanden.

5. Gezondheid en quarantaine.

Dit was een vrij weel uitsluitend

technische aangelegenheid. Men wil trachten zoveel mogelijk uniformiteit te verkrijgen in de regelingen van toelating in de verschillende landen. Elders in dit blad geeft Aruba's Dr. Arends in een vraaggesprek nadere toelichtingen hierop naar aanleiding van de Quarantaine-Conferentie verleden jaar. Ook de bestrijding der venerische ziekten vond grote aandacht. Dan ook: watervoorziening, riolering, vuilverwijdering enz.

6. De industriële ontwikkeling.

Ook dit wordt gedaan teneinde meer mensen aan het werk te krijgen. Men zal nieuwe industrieën bevorderen en vooral die welke gebaseerd zijn op plaatselijke grondstoffen. Vakonderwijs moet bevorderd worden, er moet verbetering van transportgelegenheid komen enz.

7. De Caraïbische Onderzoekingsraad.

Besproken werd hoe men tot uitbreiding van de Onderzoekingsraad zou kunnen komen en hierbij kwam men tot het besluit afdelingen te scheppen:

a. voor industrieën, b. voor openbare gezondheid, c. voor bouw en openbare werken, d. voor landbouw (deze laatste afdeling bestond al).

Afschaffing invoerrechten?

Tenslotte werd nog een resolutie aangenomen betreffende de handel binnen het Caraïbische gebied, zoals in de aanvang omschreven en waarin de Conferentie zich uitsprak omtrent 1. afschaffing van invoerrechten op levensmiddelen die binnen het Caraïbische gebied worden geproduceerd, 2. het houden van de volgende vergadering binnen 12 maanden.

Yvan M. Desinor over Curaçaos-Haïtiaanse toenadering.

DE VOETBALWEDSTRIJDEN ZIJN PAS HET BEGIN.

Haïti als Centrum van Franse, Europese cultuur.

De Haïtiaanse Diplomaat Demesvar Delorme schreef een boek over Nederland „La Hollande; Petit Pays-Grande Nation" en werd door Koningin Wilhelmina ontvangen.

„Ik ben blij thans iets van Nederland te zien", zei Yvan M. Desinor, redacteur van het Haïtiaanse dagblad Le Soir, die thans met het Haïtiaanse voetbalelftal op Curaçao is. „Ik had er al zoveel over gelezen, ik heb van de weinige Nederlanders die te Port-au-Prince wonen al zoveel over uw land gehoord, dat ik er wel naar toe moest gaan."

Yvan M. Desinor is de korte tijd, dat hij te Willemstad is, geen onbekende gebleven. Zijn charmante rijzige figuur, zijn brede glimlach en zijn interesse voor ons eiland hebben hem een entree gegeven, zoals nog slechts weinigen buitenlandsen journalisten is ten deel gevallen. Hij trouwens niet alleen, want de Haïtianen, die voor korte tijd onze gasten zijn, genieten zichtbaar de sympathie van ons volk, overal waar zij komen. Het blijkt, dat de Haïtianen, meer dan andere buitenlanders vaak, geïnteresseerd zijn in alles wat hier gebeurt. De leider van de troep, Ingenieur Edouard Baker, heeft verschillende overheidsinstanties bezocht, een der supporters de Heer Frits Denis maakte rondritten, de Heer Felix Francis knoopte relaties aan met Curaçaose boksers en de Haïtianen worden algemeen bewonderd om hun sportieve houding. Het was daarom des te prettiger een vraaggesprek te hebben met een Haïtiaansen vakgenoot, Yvan M. Desinor, den 25-jarigen redacteur van Haïti's grootste dagblad Le Soir.

Haïti heeft 6 dagbladen, waarvan één, La Phalange, een katholiek dagblad is en onder leiding staat van Luc Grimard, die tevens een der grootste dichters van Haïti is. Nog kort voor Desinor uit Haïti vertrok, werden enkele van Grimards gedichten voor de Parijse radio voorgedragen. Zoals men weet is Haïti uit Franse kolonisatie ontstaan. Lang nadat Frankrijk verdwenen is, is Haïti Amerika's kleinste zelfstandige republiek geworden ($^5/_6$ maal Nederland, met 2,6 millioen inwoners), maar het Frans bleef de voertaal. Haïti's geestelijke missie is daarom de Franse cultuur te handhaven op het Westelijk halfrond, een grote taak voor een kleine natie, want Canada waar ook Frans gesproken wordt, is meer verengelst.

„U zegt een kleine natie met een grote taak, dat herinnert mij aan een boek, dat onze Haïtiaanse diplomaat Demesvar Delorme indertijd over uw land geschreven heeft, aldus de Heer Desinor, en dat getiteld was „La Hollande, Petit Pays — Grande Nation". Het is een mooi boek en hieruit leerde ik voor het eerst uw land kennen. Toen Delorme in Nederland was, werd hij door uw Koningin Wilhelmina ontvangen. En hij is niet de enige Haïtiaan, die zijn opwachting bij uw koningin mocht maken, ook Sylvio Cator, oud-wereldkampioen verspringen, werd door Hare Majesteit ontvangen."

— Wat denkt men in Haïti van een koningshuis?

„Dat had u maar eens moeten meemaken, toen Prinses Juliana ontvangen werd. Hebt u het niet gelezen?"

Inderdaad, wij hadden er iets van gelezen, doch de journalistieke banden tussen Haïti en Curaçao zijn helaas te slap. Wij komen tot de conclusie, dat er meer moet gedaan worden om tot uitwisseling van elkanders kranten te komen. Op Haïti zijn verschillende mensen, die Nederlands kennen en die als er iets van Haïtiaans belang in staat, dit gaarne voor een der Haïtiaanse bladen zullen vertalen. De coördinatie van de landen van het Caraïbisch gebied is van groot belang, zegt Ir. Peters in een vraaggesprek elders in dit blad in verband met de Westindische Conferentie op Barbados; de firma Martijn werkt in economisch opzicht hier reeds aan, maar de kranten moeten dit in ideëel opzicht doen.

De banden tussen Haïti en Europa zijn nauw. De leider van de troep, Ir. Baker, heeft in Parijs en België gestudeerd en daar zijn titel gehaald. Dantes Belgarde die Haïti vertegenwoordigde bij de Volkenbond, heeft internationale naam. Vóór de oorlog gingen velen uit Haïti naar Frankrijk om daar hun opleiding te genieten.

— Heeft Haïti zelf geen hoger onderwijs?

„Ja, wij hebben twee universiteiten, een voor het recht en een andere voor medicijnen", vertelt de Heer Desinor en uit het gesprek blijkt, dat wat wij faculteiten noemen, in Haïti universiteiten worden genoemd.

— Denkt u, dat de Noordamerikaanse invloed beslissend zal zijn voor Haïti?

„O, neen, nooit, Haïti is en blijft Frans. Maar wij beseffen, dat samenwerking tussen ons en de Verenigde Staten noodzakelijk is, maar de gehele inslag blijft Frans."

— U wilt misschien ook zeggen, dat Haïti een missie heeft op het Westelijk halfrond?

„Ja, als u het zo noemen wilt, want Haïti is natuurlijk klein, maar al kan het niet veel naar buiten uitdragen, het blijft als een centrum midden op het Westelijk halfrond liggen. In dit opzicht bestaat er ook een zekere uitwisseling op cultureel gebied tussen Canada en Haïti, al zou deze versterkt kunnen worden."

Gevraagd naar zijn indrukken van Curaçao, antwoordde de Heer Desinor prompt, dat hij blij was ook Aruba nog te zullen zien. De volgende week zal het Haïtiaanse elftal tegen enkele Arubaanse elftallen spelen. „Ik zal eens gaan kijken, of het daar even proper is als hier. Het is hier precies, zoals ik altijd over Nederland gelezen heb: alles is even zindelijk en gezellig. Ik wilde hier wel een tijdlang blijven......"

(Vervolg van pagina 1).

„Les Contes de Minuit" prachtig proza geschreven, maar in zijn ziel was hij dichter. Zij gedichten vormen een merkwaardig geheel door de eenheid van gedachte en uitdrukking. Hij was de dichter, niet van den nederige en onderdrukte, maar van den mens, die zich meer en meer doet gelden in zijn volle krachtsinspanning. Hij was vol medelijden, maar ook vol haat en opstand tegen het onrecht.

Deze geest ontdekte men in „Les Villes Tentaculaires" „Campagnes Hallucinés", „La Multiple Splendeur", „Les Blés Mouvants", „Les Soirs", „Les Moines" en in alle gedichten, waarin hij zo prachtig de strijd van den mens tegen de natuur en het lot verheerlijkt.

In „Toute la Flandre" heeft de dichter op waarlijk treffende wijze de grootheid van het oude Vlaamse land bezongen. Hij voelde zich één met dat drieste ras, dat zijn land aan de golven heeft ontrukt en het heeft weten te verdedigen tegen iedere verdrukking

Het genie van Verhaeren heeft aan zijn gedichten dat ernstige, dat smartelijke en machtige gegeven, dat ze onderscheidt van alle andere.

Verhaeren heeft zijn laatste levensjaren te Saint Cloud in Frankrijk doorgebracht, de zomer echter bracht hij steeds door in een dorp vlak bij de grens, Caillou qui Bique. Hij had evenals de meeste Belgen een grote genegenheid voor Frankrijk, maar deze genegenheid heeft geen ogenblik de vurige liefde voor zijn geboortegrond verminderd.

Hij liet dat goed blijken, toen Wereldoorlog I kwam en zijn land zulk een onherstelbaar onrecht werd aangedaan. De dichter verhief zich, met de vervloeking op de lippen, om het geschonden recht te wreken.

Deze grote dichter van de Franse taal is vóór alles een vaderlander geweest. Hij is, hoeveel hij ook van Frankrijk hield, trouw aan zijn geboortegrond gebleven, aan dat land van de Schelde, die hij zo dikwijls bezongen had, en aan de oevers waarvan zijn lichaam nu rust, in zijn geboorteplaats St. Amand. Verhaeren hield ervan om telkens terug te keren onder de hemel van zijn land. Land van harde arbeid, land van ruwe arbeiders, wier blijheden, verdiensten en gehumeurdheid hij zo goed kende, het land waaraan hij de schoonste hulde had gebracht, welke een dichter aan zijn land kan brengen. Verhaeren had niets van den cosmopoliet. De keuze van zijn vrienden getuigde van weloverwogen smaak. Als schrijver van de Franse taal heeft hij nimmer getracht onder Franse invloed te komen, maar hij heeft steeds getracht zichzelf te zijn.

De maand Augustus 1914 was voor Verhaeren een drama, dat niet alleen zijn Belgisch hart trof, maar ook zijn geest en zijn intellectueel geloof. Hij verfoeide zoals alle rechtschapen mensen, het verraad, waarvan zijn land het slachtoffer was geworden. Als hij in 1916 niet gestorven was, zou hij nimmer de verwoesting van zijn vaderland hebben kunnen vergeten.

Hij heeft de herinnering hieraan in zijn boek „La Belgique Sanglante" gegrift:

> „De schrijver van dit boek, aldus schreef hij bij wijze van opdracht, waaruit de haat duidelijk spreekt, is altoos een minnaar van de vrede geweest. Hij koesterde bewondering voor vele landen, hij hield van sommige. Duitsland behoorde ook tot dee landen.
>
> Was het niet een vruchtbaar, werkzaam, ondernemend, onverschrokken land, en bovendien het best georganiseerd van alle?
>
> Wekte het niet bij zijn bezoekers de indruk van rechtszekerheid en van kracht. Keek het niet met scherpe en vurige ogen naar de toekomst? Toen kwam de oorlog...... Aanstonds bleek Duitsland geheel anders te zijn. Zijn kracht werd op een onrechtvaardige, bedriegelijke en afschuwelijke wijze aangewend. Het had geen groter trots dan de tyrannie. Het werd de gesel waartegen eenieder zich verdedigen moest."

Voor den schrijver van dit boek was geen ontgoocheling bitterder dan deze. Hij geloofde zelf niet meer, dat hij dezelfde was van vroeger. In die toestand van haat waarin hij zich bevond, wijdde hij vol aandoening die bladzijden aan den vroegeren mens in hem.

Door de ziel van den groten Vlaamsen dichter, de lyrische zanger van de „Villes Tentaculaires", ging een vlaag van woede en wraakzucht, die hem de haat, de geweldige haat deed roemen.

Het lot van zijn Vaderland, en Frankrijks lot, maakten dat Verhaeren die landen, waar zijn taal gesproken werd, meer ging beminnen. België dat met leeuwenmoed moest vechten om zijn onafhankelijkheid te herkrijgen, vond in Verhaeren, de uitdrukking van zijn smart en zijn verontwaardiging. Hij schreef „La Belgique Sanglante" in Frankrijk in de jaren 1915 en 1916.

Als men nu de bladzijden leest, zal men zich niet behoeven te verwonderen over haar actualiteit.

Wat zeide Verhaeren?

> „Duitsland verlangt dat zijn leven alle andere levens opslorpe.
>
> Het roept zichzelf uit tot opperste aller volken, dat alleen aan zichzelf verantwoording verschuldigd is van zijn geweldplegingen. Het meent het recht te hebben, om te voelen, te denken en te willen voor andere volken. Zodoende wil het zich de rol niet van het lot, maar van God zelf, toeeigenen.
>
> ,,.... Om zijn heerschappij te bevestigen en anderen eronder te brengen zal Duitsland, zoveel het in zijn macht ligt, het leven van andere landen onderdrukken, zal het de oorlog verklaren aan de mensengroepen om haar verschillende karaktertrekken en haar verschillende opvattingen van orde en geluk. Het zal zich niet kunnen verenigen met de opvattingen, die de verschillende landen hebben van schoonheid, de vrije geest zal aan banden gelegd worden. Het gedreun van de ganzenstap zal alle andere geluiden overtreffen. De vrije en oorspronkelijke kunst zal niet meer bestaan. Er zal maar één kunst zijn, hard en snijdend als een zwaard".

En verder:

„De Duitse organisatie is overweldigend. Zij verplettert alles wat persoonlijk is. Zij nivelleert beter dan welke democratische organisatie ook. Zij schuwt en verfoeit alles wat haar systeem en mechanisme dreigt te verstoren.

Eerst gehoorzamen! Alles wat spontaan en persoonlijk is moet wijken voor wat algemeen en alledaags is. De volken noch de burgers mogen van elkander verschillen. Er is één regel, één wet. En Duitsland legt ze op.

Er moet één taal zijn, het Duits, één gedachte, de Duitse, één schoonheid, de Duitse, één ziel, de Duitse ziel. Gij die van een Europese ziel droomt, ziedaar Uw droom, die door het Duitse toedoen nimmer werkelijkheid zal worden. Duitsland wil zich het schoonste ideaal in de geschiedenis toeëigenen".

In dit laatste stuk gevoelt men zijn persoonlijke teleurstelling. De dichter die steeds zeide: „Hebt bewondering voor elkander" zou toch de marteling van zijn land niet vergeten.

Zijn laatste boek: „Les ailes rouges de la guerre", waarin hij al zijn oorlogsgedichten verzameld heeft, is een van zijn schoonste werken. Het zal steeds een heldhaftige verheerlijking van de soldaten blijken, die vochten voor hun geschonden recht en voor de vrijheid. Verhaeren is op 61-jarige leeftijd heengegaan.

Het is hem niet gegeven geweest het nieuwe België, waarvan hij met zulk een grote vreugde sprak te kennen, en zijn stem heeft de glorie van het nieuwe vaderland, aan geen zijde van de verwoeste steden en van de stromen bloed niet meer mogen bezingen.

DR. ARENDS OVER DE WESTINDISCHE QUARANTAINE-MAATREGELEN.

18 April gaat Dr. Arends in Washington besprekingen voeren.

RIOOLSTELSEL DE MEEST DRINGENDE EIS.

Dokter Jacob Rudolf Arends gaat naar de medische bijeenkomst te Washington. Dat was nog een geheim, dat niet in de Statenrede des Landvoogden geopenbaard werd, maar dat bij Curaçaos gerucht al wel bekend was. Al spoedig zaten wij met den prettigen Arubaansen dokter om inlichtingen te verkrijgen over het doel van deze bijeenkomst.

Zoals u weet, zo zeide dokter Arends, was ik het vorig jaar November aanwezig op de Britse Westindische Quarantaine Conferentie te Trinidad. Deze conferentie werd gehouden door de Britse Westindische eilanden met het doel voor geheel West-Indië dezelfde quarantaine bepalingen vast te stellen, waarover juist vandaag ook Ir. Peters elders in dit blad spreekt. Daarom waren ook deskundigen gevraagd van de Noordamerikaanse Nederlandse eilanden en gebieden om als waarnemers deze bijeenkomst te volgen. Op deze conferentie waren ook vertegenwoordigers aanwezig van de „Pan American Sanitary Bureau". Dit bureau heeft een wereldbelangstelling. De vertegenwoordigers van dit Pan-Amerikaanse Gezondheidsbureau krijgen hun gegevens uit alle delen van de wereld en stellen deze ook ter beschikking van alle regeringen en instellingen, die zich bezig houden met de gezondheidstoestand.

De conferentie te Trinidad nu, die een onderdeel vormde van de grote hervorming, die Engeland van plan is in te voeren op de Britse Westindische eilanden, kwam tot verschillende conclusies, die echter besproken moeten worden door de bestuurslichamen op de verschillende eilanden. En dan zou men weer bijeenkomen om uiteindelijk de bepalingen zo mogelijk vast te stellen. Uiteraard neemt dit zeer veel tijd.

Mijns inziens, zo vervolgde Dr. Arends, heeft het Pan-Amerikaanse Gezondheidsbureau deze conferentie te Washington belegd om hier vooruit te lopen en de zaken te bespoedigen. Te meer de tijd daartoe dringt. [illegible] geëindigd is, verwacht men een grote volksverhuizing. Deze volksverhuizing zal in een zeer vlug tempo verlopen. Een op grote schaal en snel vliegtuigverkeer zal mensen uit alle delen van de wereld helpen verplaatsen. Met dit snelle verkeer neemt het gevaar voor besmetting toe. De vliegtuigen kunnen ook vliegen, muggen enz., medebrengen, die als ziekteverspreiders kunnen optreden. Dit gevaar is lang niet denkbeeldig en zeer te vrezen. Om nu reeds maatregelen te bespreken is, aldus Dr. Arends ook een der voorname doelstellingen van de conferentie te Washington. En deze conferentie is dus hierom ook voor Curaçao van groot belang.

Curaçao immers zal, zoals wij allen verwachten, een zeer drukke vlieghaven worden met een groot doorgaand verkeer. Hier ligt dus een gevaar voor besmetting met ziekten zoals malaria, gele koorts enz.

De conferentie te Washington loopt dus gedeeltelijk vooruit op de conferentie te Trinidad en gedeeltelijk behelst zij vele nieuwe punten. Besproken zullen o.a. ook worden het nemen van technisch hygiënische maatregelen. En hier kan Curaçao vooral ook zijn voordeel mede doen. Alles immers wat de gezondheid betreft, hangt toch voor het grootste gedeelte van een goed georganiseerde hygiënische dienst af. Curaçao is een der gezondste plaatsen ter wereld, maar op hygiënisch gebied is er nog heel wat te doen, zo sprak Dr. Arends met vuur. Neemt u bijv. het rioolstelsel, dat moet er komen. Een goede hygiëne is onmogelijk zonder rioolstelsel. Zonder dat heerst er veel dysenterie, hetgeen de laatste tijd ook weer blijkt.

Op 18 April hoopt dokter Arends te vertrekken en van 22 tot 29 April wordt de conferentie gehouden. Ik ben blij er naar toe te gaan en hoop veel te vernemen en te zien, waaruit Curaçao voordeel kan trekken voor een betere hygiëne.

En weer begon dokter Arends over het rioolstelsel, dat er komen moet. Zonder dat geen afdoende hygiëne.

Het is reeds heel lang, dat het dokter-Statenlid nu strijdt voor een betere hygiëne en vooral voor een rioolstelsel. Zijn bewijzen en vertogen worden gedurend ondersteund door het groot aantal gevallen van dysenterie. Waarom wordt er niet geluisterd? Waarom is er hiervoor geen geld?

CURAÇAO

MORGEN GEEN KRANT.

Morgen, Goede Vrijdag, verschijnt de krant niet.

NAAR LONDEN.

Morgen zullen via de Verenigde Staten van Noord-Amerika naar Londen vertrekken de Heren Henri J. M. Hoogeveen, Administrateur van Financiën; Alfred S. Senior en Ernesto C. Martijn, Statenleden ter bespreking van financiële aangelegenheden met de Nederlandse Regering.

VROMANS NAAR PHILADELPHIA.

Op voorstel van Zijne Excellentie den Gouverneur is Statenlid Frederik A. Vromans door de Regering benoemd tot adviseur van de werkgevers der Nederlandse Afvaardiging op de Arbeidsconferentie te Philadelphia.

Als adviseur van de werknemers is benoemd de Heer Lim Apo, ondervoorzitter van de Staten van Suriname. De Heer Lim Apo wordt Maandag op Curaçao verwacht en zal dan in verbinding treden met den Heer Vromans. Beide eHren vertrekken 14 April naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

LOF VOOR DE BOVENWINDEN

De Noordamerikaanse vertegenwoordiger op de Caraïbische Conferentie, Paul Blanchard, die enkele dagen in Suriname heeft doorgebracht, bezocht ook de Bovenwinden en was vol lof over deze eilanden; hij verklaarde aan den Aneta-correspondent op de kleine eilanden zoveel bewijzen van vooruitgang en verlichte administratie te hebben gevonden, dat hij er zeer door verrast was. Hij prees het schoolwezen en het hospitaal en de bibliotheek, die hij op Saba had gezien. (Aneta).

PAASDIENSTEN IN DE SYNAGOGE.

Vrijdagavond 18 uur avonddienst na afloop gemeenschappelijke Hagada.

Zaterdag 8.30 uur Pesachdienst met predicatie.

ORA PRO PACE .

In verband met de aanbidding in alle kerken zal er heden voor de leden van Ora Pro Pace geen adoratie gehouden worden in de kapel van het Sint Martinusgesticht.

HAITI TEGEN INDEPENDIENTE.

Naar wij vernemen zal het Haitiaanse voetbalelftal op Woensdag 12 April een wedstrijd spelen tegen de Curaçaose vereniging Independiente ten bate van het Rode Kruis.

COMITÉ IRENE.

Door het Dames Comité Irene werd gisteren het volgende telegram ontvangen van het van Lidth Jeude Comité te Londen:

Ladies Committee Irene — Curaçao

I confirm with thanks recept: six cases clothing numbers 142—147 inclusive.

Harinxma.

Deze kisten werden omstreeks October, November en December van het vorige jaar naar Londen verzonden en bevatten totaal 2599 kledingstukken alhier vervaardigd, waaraan vele dames van dit gebiedsdeel hebben mede geholpen. Deze kledingstukken worden uitgedeeld onder de zeelieden en kinderen, die, gevlucht uit de bezette landen, in Londen aankomen. Hoe meer dames zich opgegevenvoor dit werk van liefdadigheid, des te meer kledingstukken zal dit Comité telkens kunnen verschepen. Zij die nog medewerken, kunnen zich telefonisch aanmelden aan No. 1912 of persoonlijk aan Bredestraat 46.

BUITENLAND.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NAPELS.

„Te land: Onze patrouilles brachten den vijand verliezen toe. Zowel ons geschut als dat van den vijand was actief in de sectoren van Cassino en de Tyrrheense Zee van het hoofdfront.

In de lucht: Geëscorteerde zware bommenwerpers van de strategische luchtmacht bombardeerden gisteren de spoorwegen en olie-raffinaderij te Ploesti. Rangeerterreinen te Niss en Lskovac werden ook aangevallen. Gevechtsbommenwerpers van de tactische luchtmacht vervolgden hun aanvallen op het vijandelijke verbindingssysteem, de spoorwebstations Collefro, Frosinone en Terravina en de havenwerken te Formia. De Duitse stellingen, kampementen en opslagplaatsen wedren ook aangevallen door gevechtsbommenwerpers. In de nacht van 4 op 5 April werden aanvallen gedaan op de scheepvaart tussen Piombino en Civita Vecchia en in de haven van San Stefano. Van deze verrichtingen worden 12 onzer zware bommenwerpers vermist. Meer dan 40 vijandelijke vliegtuigen werden vernield. De Geallieerde leger-luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde ongeveer duizend enkelvluchten uit. 23 Vijandelijke vliegtuigen werden overdag gezien boven het gevechtsgebied." (Napels, (AP) 6.4).

IN DE STILLE ZUIDZEE.

De bemanningen van de Japanse luchtdoelkanonnen te Wewak, die in het verleden steeds fel van zich afbeten, vuurden geen enkel schot toen bommenwerpers van de 5e luchtmacht op Dinsdag deze basis in het Noord-Oosten van Nieuw Guinea getroffen met 206 ton bommen, aldus werd gemeld door Generaal MacArthur. De grote bommenwerpers, die twee dagentevoren 288 Japanse vliegtuigen te Holondia—400 kilometer meer naar het Westen — vernielden, kwamen bij daglicht over het vliegveld en het gebied van Wewak snorren. Zij rapporteerden, dat de vijand niet alleen nalíet jachtvliegtuigen de lucht in te zenden, maar ook zijn luchtdoelkanonnen stilhield. 13 Japanse vliegtuigen werden op de grond vernield en er werden grote branden gesticht. Een terugkerende afdeling meldde, dat slechts nog twee vliegtuigen te Wewak overbleven na de aanval. (Geallieerd Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, (AP) 6.4).

ITALIANEN BESTRIJDEN DE NAZIES.

De radio van Berlijn deelde mede, dat Italianen, die door de Russen gevangen werden genomen aan het Oostfront, thans de nazies bestrijden in speciale bataljons van het Rode leger. (New York, (AP) 6.4).

Laatste Nieuws.

— Radio-Vichy deelde mede, dat 690 Franse krijgsgevangenen te Compiègne zullen arriveren op weg naar huis van Duitsland. Het is de eerste maal sedert geruime tijd dat melding gemaakt wordt van een dergelijke repatriatie.

— Het Duitse Hoofdcommando meldt, dat het Duitse garnizoen van Kowel op 160 kilometer ten Noorden van Lwów in het oude Polen de Russische omsingeling doorbroken heeft, welke twintig dagen duurde. Dit geschiedde met behulp van glijders.

— De radio van Frankfurt waarschuwde dat „vijandelijke bommenwerpers naar Zuid-Oost Duitsland" vliegen, zodat mogelijk nieuwe aanvallen gedaan worden door de Noordamerikaanse bommenwerpers die hun bases in Italië hebben.

— Het Noordamerikaanse leger heeft hulp geboden om de mijnwerkzaamheden in de kolenvelden van Northumberland op te voeren, terwijl de Britse regering nog bezig is drastische maatregelen voor te bereiden om een einde te maken aan de mijnwerkersstaking, welke de scheepsbouwwerven en grote industrieën bedreigt.

— Mountbattens Hoofdkwartier meldt, dat de Japanse strijdkrachten druk blijven oefenen langs het gehele Assamfront ten Noorden van Imphal, doch dat Geallieerde troepen den vijand verliezen hebben toegebracht op de wegen ten Noorden en Zuiden van deze basis in Brits Indië. In Noord-Birma rukken de Chinezen op naar het dorp Wakawng. Ook werd bekendgemaakt, dat 24 Japanse vliegtuigen vernield werden bij een commando-aanval, welke Dinsdag gedaan werd op het vliegveld van Aungban in Midden-Birma.

— De Russische stormtroepen zijn doorgedrongen tot de buitenwijken van Odessa en het gedonder van de slag weerkaatst in de stad. Van drie richtingen stormen de troepen van Generaal Malinovsky naar de grote havenstad, waarvan de val binnen enkele dagen verwacht wordt. De Russen hebben intusschen de hoofdweg doorgesneden, welke uit Odessa in de richting van Roemenië leidt.

VENEZUELA -- HAITI 2-0

Een spannende wedstrijd met ongevallen.

De wedstrijd tussen Venezuela en Haiti is een van de spannendste geworden die tot nu toe verspeeld zijn in de internationale reeks. De ploegen van beide landen hebben hard gevochten om de overwinning en dat het hierbij wel eens te hard toeging was wel te begrijpen. De Haitianen hebben een veel betere partij te zien gegeven dan tegen Curaçao en hadden vóór de rust zelfs — toen zij tegen de wind speelden — het overwicht. De Venezolanen van hun kant hebben wederom getoond uitmuntende voetballers te zijn, ervaren spelers, die niet gemakkelijk tactische fouten maken. Maar wat sportiviteit betreft winnen de Haitianen het toch van de Venezolanen. Het publiek van Curaçao, dat bekend is om zijn goed oordeel, stond dan ook grotendeels met zijn sympathie aan de zijde der Haitianen, hoewel niet ontkend moet worden dat een nederlaag van Venezuela de kansen van Curaçao op een overwinning in het vierlandentournooi groter zou hebben gemaakt.

De wedstrijd is op uitmuntende wijze geleid door scheidsrechter Zonruiter en wij geloven een algemeen verlangen tot uiting te brengen als wij er bij de voetbalautoriteiten op aan dringen hem de belangrijke wedstrijd van aanstaande Zondag tussen Curaçao en Venezuela te laten leiden.

Het eerste doelpunt dat scheidsrechter Zonruiter aan Venezuela toekende in de wedstrijd van gisterenmiddag, moeten wij niettemin in twijfel trekken. Wij kunnen niet geloven dat van de plaats waar hij zich bevond de scheidsrechter kon oordelen of de bal al dan niet over de doellijn gegaan was. Wat de tweede bal van Venezuela betreft: deze was een zuiver doelpunt, een schitterend doelpunt zelfs. Over het eerste doelpunt van Venezuela, dat door den Heer Zonruiter geannuleerd werd, kunnen wij geen oordeel vellen. Van de plaats waar wij zaten konden wij op dat ogenblik de stand der spelers niet voldoende waarnemen.

De wedstrijd.

Als scheidsrechter Zonruiter het sein tot beginnen geeft, stellen de elftallen zich als volgt op:

Venezuela:

Viso
Marriscotty Marquez
Blanco Taioli Ardela
Perez Yárritu Casco Ruiz-Diaz Pelayo

0

Rouzier Luders Gaetjens Cassv Zamor
Prézeaud Beauvoir Coby
Léonard Alerte
Lacossade

Haiti:

Venezuela begint met de steun van de wind maar allereerst schijnt men dit voordeel niet te kunnen uitbuiten, aangezien de Haitianen het spel voornamelijk beheersen. Mooi spelen zij samen, zodat men zich terloops moet afvragen of dit het elftal is dat zulk een nederlaag tegen Curaçao moest boeken. Maar de Venezolaanse verdediging, in het bijzonder Marriscotty, is uitmuntend en laat niets door. Een schot van Rouzier wordt door Viso gevangen. Even later herhalen de Haitianen de aanval op dezelfde wijze. Gaetjens geeft door aan Rouzier, die inschiet. Maar weer wordt de bal door Viso gehouden.

De Haitianen ondervinden langzamerhand evenwel meer tegenstand van hun tegenpartij en van de wind en zij moeten zich tijdelijk in het defensief stellen.

Bij een der Venezolaanse aanvallen plaatst Ruiz-Diaz mooi voor de voeten van den snellen Casco. Deze schiet keihard op kniehoogte in de rechterhoek maar Lacossade weet op wonderbaarlijke wijze het leer uit zijn heiligdom te houden. Even later wil Yárritu het op zijn eentje proberen maar Lacossade verspert hem de weg. Venezuela heeft nu meer het overwicht. Een ver schot van Casco heeft geen resultaat. Van Ruiz-Diaz evenmin. Haiti werkt zich vrij en gaat weer naar de overkant. Maar Marriscotty en Marquez laten niets door en geven telkens aan Taioli die zijn voorhoede weer aan het werk zet. Het publiek geniet hardop van het mooie spel. Een hoekschop op het Haitiaanse doel wordt door Lacossade gemist, maar Léonard komt hem te hulp en stopt het leer. Lacossade grijpt al vallende de bal maar een Venezolaanse speler komt erbij en de doelman laat de bal weer uit zijn handen glippen. Léonard houdt wederom de bal uit het doel en weet hem tenslotte weg te werken.

De Haitianen gaan er met de bal van door en bestormen de vijandelijke verdediging met snelle regelmaat. Een hands voor Haiti komt bij Gaetjens. De midvoor geeft door aan rechtsbuiten Zamor, die schiet ...... maar Viejo Viso is niet te passeren. Bij een aanval der Venezolanen wordt Yárritu geblokkeerd door Lacossade. Hij gaat tegen de grond en kan niet doorspelen. Nerio Seijas vervangt hem met goedvinden van den Haitiaansen aanvoerder Beauvoir.

Even later lost Casco een schitterend schot. Maar de bal wordt even schitterend door Lacossade met een leeuwensprong uit het doel gehouden.

Bij de Haitianen moet nu Prézeaud uitvallen als gevolg van een lichte blessure. Hij wordt vervangen door Louis Edmond Lamarre. De Haitiaanse voorhoede wordt enigszins gewijzigd zodat Luders rechtsbinnen gaat spelen en Lamarre linksbinnen. Bij een nieuwe aanval der Venezolanen schiet Casco in, maar scheidsrechter Zonruiter fluit voor buitenspel.

Aan de overzijde raakt een der backs de bal met zijn hand aan en de scheidsrechter laat een strafschot nemen. De bal wordt door Luders evenwel naast geschoten. Een vrije schop op het Venezolaanse doel wordt toegekend als Marquez den kleinen Luders aan zijn broek grijpt. Deze is driftig en zwaait met de vuist. De scheidsrechter weet de spelers evenwel in toom te houden, hoewel het publiek giert en joelt. De vrije schop levert niets op en met blanco score gaat men de rust in.

Na de rust.

Niettegenstaande de opwinding kort vóór en tijdens de rust, waarbij vooral de Venezolanen het moeten ontgelden, hervatten beide elftallen het spel zeer kalm.

Haiti valt mooi samenspelend aan. Gaetjens probeert herhaaldelijk door te breken maar wordt steeds door de Venezolaanse verdediging in de gaten gehouden en kan weinig uitrichten. Men heeft nog niet lang gespeeld of Zamor wordt tegen de vlakte gelegd. Hij wordt tijdelijk ongeschikt, maar keert even later terug in het veld. In de Venezolaanse voorhoede is Casco de gevaarlijke man, maar Beauvoir, de Haitiaanse spil, weet hem toch verschillende malen tegen te houden. De Venezolanen komen telkenmale opzetten en ook de Haitianen bezoeken de vijandelijke veste, doch het spel is overigens minder belangwekkend dan vóór de pauze. De Haitiaanse backs zijn in deze periode goed op dreef. En doelman Lacossade is evenzeer in vorm. Bij een schot van Pelayo laat hij de bal evenwel glippen en hoewel een der backs komt aangesneld en de bal wegtrapt, beslist de scheidsrechter dat ie zit ...... 1 — 0 voor Venezuela.

Dit schijnt den Venezolanen meer vuur gegeven te hebben want zij vallen thans gevaarlijker aan. Bij een dezer aanvallen zien wij Nerio Seijas plotseling over de grond rollen en verder stil liggen. Beauvoir wenkt om hulp maar alle pogingen om Seijas bij te brengen mislukken, zodat hij door Rode Kruismannen weggedragen moet worden. De Venezolanen spelen met tien man door maar doen dit even goed als hadden zij er nog elf. Zelfs weten zij hun voorsprong nog te vergroten als Casco er op zijn eentje van door gaat, één, twee achterhoedespelers passeert en met een pittig schot waarbij de bal tussen Lacossade en de rechterpaal vliegt de stand op 2 — 0 brengt.

De Haitianen schijnen hierdoor uit het veld geslagen en de wedstrijd is verder erg tam. Rouziers verknoeit twee goede kansen voor het Venezolaanse doel. Venezuela behoudt een gering overwicht tot het einde.

ONS KONINKRIJK

OPENING DER STATEN VAN SURINAME.

Dinsdagmorgen had de opening plaats van het zittingsjaar 1944-1945 van de Staten van Suriname. Aanwezig waren dertien leden; de benoemde leden Fikkert en Kaulesar Sukul hadden bedankt voor het nieuwe zittingsjaar. Zijne Excellentie Mr. J. C. Brons, waarnemend Gouverneur gaf een somber beeld van de toekomst in zijn openingsrede en wees onder meer op de vermindering van de Bauxietproductie. die 60% achteruit is gelopen. In zijn rede stelde hij wettelijke maatregelen, ook op sociaal gebied, in het vooruitzicht.

Mr. Brons wees op de hartelijke samenwerking met de Noordamerikaanse troepen. Handelend over de financiële positie van Suriname zei hij o.m.: hoewel de omstandigheden het afgelopen jaar vrij gunstig waren door de grote bauxietproductie heeft verder alle uitvoer een belangrijke vermindering ondergaan van ongeveer 50%. Nu is ook de productie van bauxiet aan het verminderen. Indien hierdoor het uitvoercijfer verlaagd wordt tot 60% zullen bezuinigingsmaatregelen getroffen moeten worden; vermindering van bauxiet uitvoer zou leiden tot vermindering van buitenlands muntbezit in Suriname en hierdoor tot verkleining van invoer, vooral luxeartikels. Sociale maatregelen zijn in voorbereiding en zullen weldra aan de Staten worden voorgelegd. Mr. Brons wees er in zijn rede op, dat de oorlog een gunstiger uitzicht heeft. Hij drukte zijn dankbaarheid uit over de ontsnapping van H. M. Koningin Wilhelmina. In enkele woorden herinnerde hij vervolgens aan de hoge bezoekers, die in het afgelopen zittingsjaar naar Suriname kwamen: Prinses Juliana, Mevrouw E. Roosevelt, Gouverneur Rapenne van Frans Guyana, Kolonel Joaquin Magelhaes Barata van Brazilië.

Hij besloot zijn openingsrede met de verklaring, dat de uiteindelijke overwinning het uiterste zal vergen van allen; in dit verband hoopte hij dan ook weldra een tweede detachement vrijwilligers te zien vertrekken van Suriname. Na de rede van den waarnemenden Gouverneur zat de Heer del Prado de eerste zitting voor; hij bracht huldde aan de beide afgetreden leden en dankte voor zijn benoeming. Hij verklaarde dat Meester Brons het volle vertrouwen van allen geniet. (Aneta)

PRINSES JULIANA NAAR DE TENTOONSTELLING.

Bij een bezoek aan de tentoonstelling van vijf eeuwen Nederlandse kunst te Montreal op 29 Maart jl. heeft Prinses Juliana gezegd dat de grote Nederlandse schilders „zinnebeeldig de dingen voorstelden, welke wij Geallieerde Naties in het verleden hadden en die wederom zullen worden hersteld in een niet al te verre toekomst..."

De Prinses zeide: „Vermeer, Frans Hals, Rembrandt, Mauve, Israels, Van Gogh, zulke namen roepen gedachten op van vrede en oprechtheid van geest, van vrijheid en onafhankelijkheid, van voortgang en succes, dingen welke wij Geallieerde Naties in het verleden hadden en die wederom zullen worden hersteld, laat ons hopen en vertrouwen, in een niet al te verre toekomst."

„Meer dan in enig land geloof Ik, dat de Nederlandse school de karakteristieken in beeld gebracht heeft, welke door allen worden gewaardeerd en die bijdragen tot de versterkingen van de banden, die zo nodig zijn in deze moeilijke dagen."

AUSTRALISCHE SOLDATEN HERBOUWEN KERK.

De voornaamste Katholieke kerk in Nederlands Nieuw Guinea die getroffen werd door de eerste bommen die terecht kwamen op dit gebied, zal herbouwd worden dank zij de bijdragen van Australische soldaten (Aneta).

Journalistiek Leven in Curaçao.

30.

Wij hebben de geschiedenis van Papachi Sassen ietwat uitvoeriger weergegeven, omdat zij een merkwaardig licht werpt op de plaats van de Pers in het Curaçao van die dagen, toen gouvernementsdienaren door middel van de Pers hun belangen behartigden zelfs tegen den gouverneur in. Het zou zeker van belang zijn voor de geschiedenis der Curaçaose pers, wanneer de inhoud dezer artikelen thans nu de zaak geen rumoer meer kan verwekken besproken kon worden. Helaas staat men hier voor dezelfde lacune van immer: De kranten schijnen er niet meer te zijn. Is dit dan niet mogelijk, het verhaal zoals Amelunxen het weergeeft toont genoegzaam, hoe het tijdperk dat de Pers op Curaçao een factor was waarmede men niet behoefde te rekenen, voorbij was. In de godsdienststrijd der Joden en in het geval Sassen was de Pers een wapen gebleken en uit beide worstelingen zijn nieuwe bladen ontstaan.

Alras zou ook de R.K. Kerk in de strijd betrokken worden en uit deze strijd zouden eerst enkele schuchtere weekbladen ontstaan, die zouden uitgroeien tot de Katholieke Pers van Curaçao.

WORSTELAARS TEGEN DE KERK.

Magna est veritas et praevalebit — Groot is de waarheid en zij zal zegevieren heeft het weekblad De Wekker (nr. 15) wel 1876 malen in zijn kop geschreven. Toen zegevierde het niet, doch ging het onder.

Op 11 Juli 1870 meerde de paketschoener Gouverneur De Rouville aan de Kade van de St. Anna-Baai. Mgr. Petrus A. H. J. van Ewijk O.P., Pater Reginaldus C. Schrauwen O.P., Pater Hyacinthus M. Bergmans O.P. en Broeder Joseph M. Köller O.P. stapten aan wal van het land welks Missie door Paus Pius IX op 9 Juli 1868 aan de Nederlandse Paters Dominicanen was toevertrouwd.

Hun komst bracht een georganiseerde Missie. En dat was juist bijtijds, de politieke vrijheden, die het 'vrije volk' zo juist verworven had bij het Regeringsreglement van 1866, werden gebruikt op een wijze, die buiten de perken ging. Het volk moest aan zijn vrijheid nog gewennen. De vrij geworden slaaf, gewend als hij was aan leiding in het dagelijkse leven, zoals hem dat door zijn meester gegeven werd en in het godsdienstige leven, zoals hij dat van priester kreeg, bleek in vele opzichten hoger te staan in de verkregen vrijheid, dan de rest van het volk, waar velen door de politieke vrijheid thans uit de band sprongen. Door middel van de vrije pers predikte men, aldus Pater B. A. J. Gijlswijk O.P. in het Gouden Jubileum-boek, blz. 28, de verregaandste eisen op het gebied van onderwijs en opvoeding. Men wilde meer vrijheid in het besturen der kolonie, financiële onafhankelijkheid van het moederland, door kiesrecht wilde men krachtdadiger invloed op de gang van zaken en daar zij meenden, dat de Katholieke Kerk — door wier invloed zoals de loop der historie zou tonen juist verschillende zaken hiervan werkelijkheid werden — hiertoe in de weg stond op de zegetocht der vrijheid, trok men te velde tegen priesterheerschappij en zelfs eiste men instelling van kerkeraden ter contrôle over het beheer der kerkelijke goederen. De Vrijmetselarij leende een hand aan deze actie tegen de kerk.

De historische omstandigheden op de Curaçaose eilanden hadden medegebracht, dat vrijwel geheel de inheemse bevolking tot de Katholieke kerk behoorde. Tot 1863 had dit volksdeel geen rechten, maar wel vele plichten. Het is het streven der katholieke missionarissen geweest aan het inheemse volk ook rechten te doen toekennen en het eerste dier rechten was de emancipatie van 1863. Het feit dat enkele jaren daarna, in 1870, de missie in vaste handen kwam, zodat er dus meer organisatorische regelingen konden worden getroffen, bracht de katholieke leidslieden al ras in conflict met bepaalde groepen van andersdenkenden. Merkwaardig genoeg nimmer met de Joden, zelden of niet met de gezeten Protestantse kringen, maar wel veel met producten van de Verlichting, die soms zelf de Katholieke Kerk hadden verlaten en zichzelf tot leidslieden van het volk opwierpen.

Het begin van een principiële pers.

Bij hetgeen over de drukkerijen gezegd werd kwam reeds ter sprake, hoe de missie reeds vroeg begon met boekjes en catechismussen uit te geven. Toen de Katholieke Missie meer georganiseerd werd, gevoelde de toenmalige kerkvoogd, Mgr. Henricus J. A. van Ewijk O. P. alras het gemis van een eigen katholiek blad, omdat hij in Nederland het grote voordeel van een periodieke pers ter dege waarnam en zowel de quaestie van de Joodse gemeente Emanu-El als die van de zaak-Sassen de kracht van de pers ook op Curaçao hadden gedemonstreerd. De hiervoor genoemde kringen die het katholiek geloof aanrandden waren misschien niet groot, maar door hun publicaties waren zij machtig, vooral omdat er niets tegenover stond en bij gebrek aan iets anders, ieder dus hun publicaties las. Daarom heeft Mgr. van Ewijk na het initiatief genomen tot oprichting van een katholiek blad, de Amigoe di Curaçao, naar de trant des tijds, als weekblad uitgegeven en gesteld in alle talen die zich voordeden. De moeilijkheid om tot oprichting van de Amigoe di Curaçao over te gaan was het gebrek aan een goeden redacteur, want in de beginnende missie had men dien niet naar keuze. Gelukkig kon Mgr. van Ewijk na 12 jaren Pater Jordanus Onderwater O. P. aanwijzen als redacteur voor het op te richten blad, dat al eveneens naar de trant des tijds de min of meer zoetsappige titel van „Amigoe di Curaçao" kreeg.

Verschil van toon.

Het nieuwe weekblad werd door middel van een Programma aangekondigd, een op grote schaal verspreide circulaire welke getekend was door Pater Onderwater, de dato 21 December 1883. Het bureau van de nieuwe krant was op het Plein van Pietermaai, het tegenwoordige Woutersplein, aan de Pastorie.

Het weekblad werd genoemd „weekblad voor de Curaçaose eilanden", welke ondertitel lange tijd onder de kop gestaan heeft.

Het Programma stelt de vraag of er niet voldoende andere bladen zijn, om „het publiek van het onontbeerlijk wereldnieuws en van de hoofdpunten onzer dagelijkse vaderlandse geschiedenis op de hoogte te brengen". „Ongetwijfeld zouden wij de laatsten zijn om alleen wegens louter politieke redenen of om voldoening te genieten nieuwsmeren onder de menigte te verspreiden aan een nieuw Curaçaos weekblad de geboorte te bezorgen. Naar onze mening echter wordt het leven van maatschappij en staat, zowel als dat van ieder afzonderlijken mens door beginselen beheerst en als door-weven; vandaar dat niemand tot een juist begrip van de politieke gebeurtenissen zal geraken, wanneer hij de ideeën of beginselen, die aan de feiten ten grondslag liggen, in zijn beschouwing ter zijde zou willen stellen; niemand het in zijn bijzonder leven tot waarachtige beschaving zal brengen, die hogere en heilige beginselen, als richtsnoer zijner handelingen, buiten rekening mocht laten."

wordt vervolgd.